

वेळप्रसंगी छातीवर गोळ्या झेलू पण शक्तिपीठ महामार्ग होऊ देणार नाही:माजी राज्यमंत्री बच्चू कडू यांचा सरकारला इशारा

हिंगोली (वृत्तसंस्था)-शक्तिपीठ महामार्गाची मागणीच कोणी केली नाही त्यानंतरही सरकार महामार्ग बांधण्याच्या तयारीत आहे. मात्र वेळप्रसंगी छातीवर गोळ्या झेलू पण हा महामार्ग होऊ देणार नाही असा इशारा माजी राज्यमंत्री बच्चू कडू यांनी शनिवारी ता. १३ सरकारला दिला आहे. शेतकरी शेतमजूर हक्क परिषदेच्या निमित्ताने वाई गोरक्षनाथ (ता. वसमत) येथे राज्यमंत्री बच्चू कडू आले होते. यावेळी त्यांनी पत्रकारांशी संवाद साधला. यावेळी बोलतांना कडू म्हणाले की, राज्यात परेणी पासून ते काढणी

पर्यंतची सर्व कामे हमी योजनेमध्ये झाली पाहिजेत. तसेच कर्ममुक्ती, दिव्यांगांच्या प्रशंवर आमची लढाई सुरु आहे. या मागणीसाठी शेतकरी, शेतमजूर हक्क परिषद घेतली जात आहे. पुढे परभणी, नांदेड, सोलापूर येथे कार्यक्रम होणार असून जळगाव येथे मोर्चा काढला जाणार आहे. या आंदोलनांनंतरही शासनाने या प्रश्नांकडे लक्ष दिले नाही तर ता. २८ रोजी बुटी बोरी (नागपूर) येथे सर्व एकत्र येऊन नागपूरला वेढा देणार असल्याचे त्यांनी स्पष्ट केले. त्यापूर्वी शासनाने आमच्या मागण्यांवर निर्णय घेणे अपेक्षित

असल्याचे त्यांनी सांगितले. राज्यातील पवनार ते पत्रा देवी या सुमारे ८०२ किलोमीटरच्या शक्तिपीठ महामार्गाची कोणीही मागणी केली नाही. शेतकऱ्यांचीही मागणी नसताना हा महामार्ग मंजूर करून शेतकऱ्यांच्या जमिनी संपादित केल्या जात आहेत. मात्र या महामार्गाला आमचा विरोध आहे. सरकारने या महामार्गाचे काम सुरु करू नये अन सुरु केलेच तर काम बंद करून वेळप्रसंगी गोळ्या झेलण्याची आमची तयारी असल्याचा इशारा कडू यांनी यावेळी दिला.

राज्यातील शेतकऱ्यांना काहीही कमी पडणार नाही असे सरकार सांगत आहे. मात्र नुकसानीचे पंचनामेच केले जात नाही त्यामुळे मदत कशी मिळणार. सरकारचे हे डुप्लिकेट बोलणे असल्याचा आरोप त्यांनी केला. सरकारने पावसामुळे नुकसानी साठी मदत जाहिर करावी, कर्ममुक्ती जाहिर करावी अशी मागणी त्यांनी यावेळी केली. सरकार एकीकडे हमी भाव जाहिर करित आहे अन दुसरीकडे ३४०० रुपयांनी सोयाबीन विक्री करावे लागत असेल तर हमी भावाचा अर्थ काय असा सवाल त्यांनी उपस्थित केला.

विद्यापीठ बीड जिल्हा युवा महोत्सव वाद-विवाद स्पर्धेत वसंतराव काळे पत्रकारिता महाविद्यालयाच्या विद्यार्थ्यांचे यश

बीड | प्रतिनिधी
डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, छत्रपती संभाजीनगर यांच्या वतीने बीड जिल्हास्तरीय युवा महोत्सव २०२५ र.भ. अट्टल महाविद्यालय गेवराई येथे नुकताच पार पडला. या युवा महोत्सवामध्ये वसंतराव काळे पत्रकारिता आणि संगणकशास्त्र महाविद्यालयाच्या विद्यार्थ्यांनी वाद-विवाद स्पर्धेत द्वितीय पारितोषिक मिळवल्याबद्दल संस्थाध्यक्ष रमेश भाऊ पोळके यांनी विद्यार्थ्यांचे कौतुक केले. आणि विद्यापीठ स्तरावर होणा-या विभागीय स्पर्धेसाठी शुभेच्छा दिल्या आहेत.

विद्यार्थी समर्थ सिद्धलिंग गावडे आणि बालाजी उत्तरेकर सराटे यांनी उल्लेखनीय कामगिरी करत सांघिक द्वितीय क्रमांक पटकावला. त्यांच्या या यशाबद्दल संस्थेच्या आणि महाविद्यालयाच्या वतीने विद्यार्थ्यांचे सत्कार करून अभिनंदन करण्यात आले. या स्पर्धेत संघ संचालक म्हणून वसंतराव काळे पत्रकारिता महाविद्यालयाचे प्रा.

सुहास गावडे यांनी विद्यार्थ्यांच्या सोबत उपस्थित राहून त्यांचे मनोबल वाढवण्याचे काम केले. या स्पर्धेसाठी प्रा. बप्पासाहेब हावळे सरांचे मार्गदर्शन विद्यार्थ्यांना लाभले असल्यामुळे त्यांच्या कामगिरीत अधिक चमक आली. यावेळी प्रशासकीय अधिकारी प्रा. बप्पासाहेब हावळे, महाविद्यालयाचे प्र.प्राचार्य प्रा. रफिक सय्यद आणि

कर्मचारी यांनी विद्यार्थ्यांचा सत्कार करून पुढील वाटचालीस शुभेच्छा दिल्या. या स्पर्धेनंतर समर्थ गावडे व बालाजी सराटे या विद्यार्थ्यांची विद्यापीठ विभागीय स्पर्धेसाठी निवड झाली आहे. यावेळी प्रा. महेश नेवडे, प्रा. कोमल सुरवसे, प्रा.अतुल रसाळ, प्रा.अफरोज सय्यद, सी. पोळके, सी.प्रिती सुरवसे, खराडे, सचिन चौरै उपस्थित होते.

सफाळे नारोडा येथे विश्व आदिवासी दिवस साजरा

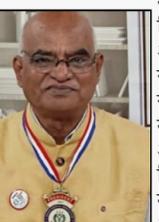
पालघर | प्रतिनिधी
सफाळे येथील नारोडा गावात शनिवारी विश्व आदिवासी दिवस मोठ्या उत्साहात व उत्स्फूर्त वातावरणात साजरा करण्यात आला. कार्यक्रमाला मान्यवर, कार्यकर्ते व ग्रामस्थांची मोठ्या संख्येने उपस्थिती होती.

मोठ्या प्रमाणावर आणि ताकदीने साजरा करू, अशी त्याही सुरेश भोईर यांनी दिली. तसेच आदिवासी समाजाने आपल्या रूढी-परंपरा टिकवून ठेवाव्यात व संस्कृतीचे जतन करावे, असा संदेश त्यांनी दिला. अध्यक्षीय भाषणात नथु पिलेना यांनी समाजाने एकजूट ठेवून अशा उपक्रमांना यशस्वी करावे, असे आवाहन केले. या प्रसंगी आदिवासी समाजाचे हक्क, शासनाकडून होणारी पिळवणूक, सामाजिक-आर्थिक प्रश्न, तसेच आदिवासी संस्कृती, परंपरा व चालीरितीचे संवर्धन यावर सखोल चर्चा झाली. मान्यवरांनी आदिवासी समाजाने एकजूटीने पुढे येत आपल्या हक्कांसाठी संघर्ष करावा आणि पुढील पिढीपर्यंत संस्कृती पोहोचविण्याची जबाबदारी पार पाडावी, असे आवाहन केले.

प्रख्यात बालरोगतज्ज्ञ डॉ.रामकृष्ण लोंढे यांचे निधन

केज | प्रतिनिधी
केज तालुक्यातील भुमी पुत्र तथा कळंब शहरातील सुप्रसिद्ध बालरोग तज्ज्ञ इंडियन मेडिकल असोसिएशनचे माजी प्रदेशाध्यक्ष, रोटीरी क्लब ऑफ कळंब सिटीचे माजी तालुकाध्यक्ष तसेच प्रयागशील शेतकरी डॉ.रामकृष्ण लोंढे यांचे दुःखद निधन झाले. त्यांच्या निधनाची वार्ता कळताच कळंब तालुक्यासह बीड जिल्हातील वैद्यकीय क्षेत्रात हळहळ व्यक्त होत आहे. डॉ.लोंढे यांनी आरोग्य, सामाजिक व कृषी अशा अनेक क्षेत्रांत उल्लेखनीय कार्य केले. बीड, परभणी व धाराशिव जिल्हातील

बालरोग तज्ज्ञ म्हणून त्यांनी अत्यंत मोलाचे योगदान दिले. ग्रामीण भागातील रुग्णांसाठी ते देवदत्ता सारखेच होते. जिथे कुठे उपचार मिळत नसत, तिथे शेतकऱ्यांचा आधार म्हणून लोक डॉ. लोंढे यांच्यादवाखान्यात धाव घेत असत. रुग्णसेवेसोबत त्यांचे कार्य, त्यांची संवेदनशीलता आणि सेवाभाव अमूल्य होते. त्यांच्या अचानक निधनाने कळंब तालुका आणि संपूर्ण परिसरात शोककळा पसरली आहे. सामाजिक व वैद्यकीय क्षेत्राला मोठा धक्का बसला असून त्यांच्या स्मृतीस सर्व स्तरातून आदर्शजली वाहिली जात आहे.

स्व.गोपीनाथरावजी मुंडे साहेब यांचे छायाचित्र असलेल्या बॅनरची विटंबना करणाऱ्या समाजकंटकाविरुद्ध कारवाई करण्यात यावी-वनवे

केज | प्रतिनिधी
लोकनेते स्वर्गीय गोपीनाथ रावजी मुंडे साहेब यांचे छायाचित्र असलेल्या बॅनरची विटंबना करणाऱ्या समाजकंटका विरुद्ध कारवाई करण्यात यावी अशा आशयाचे लेखी निवेदन केज पोलीस ठाणे येथे धोरज वनवे यांच्यासह नागरिकांनी दिले आहे.

याच नराधमाने काही दिवसापूर्वी गावातील ज्येष्ठ स्वातंत्र्य सेनानी बसलिंग आप्पा भुजबळ यांच्या स्मारकाची विटंबना केली होती व तशी तक्रारही केज पोलीस स्टेशनला करण्यात आलेली होती अशा प्रतिक्रिया नागरिकांतून ऐकण्यास येत आहेत व तेव्हाही सदर स्मारकावर बसून सदरचा युवक हा दारू पित असताना चे व्हिडिओ व्हायरल झालेले होते त्यामुळे ग्रामस्थांच्या भावना त्याही वेळी दुखावल्या होत्या त्यामुळे अशा जातीयवादी युवकावर कठोरत कठोर कारवाई करावी.

होण्याची शक्यता आहे. म्हणून सदर प्रकरणी गंभीर दखल घेऊन संबंधित व्यक्तीवर भारतीय दंड विधानानुसार (आय पी सी) प्रमाणे योग्य ती कायदेशीर कारवाई करण्यात यावी, तसेच यापूर्वीचे गंभीर अशा प्रतिक्रिया नागरिकांतून ऐकण्यास येत आहेत व तेव्हाही सदर स्मारकावर बसून सदरचा युवक हा दारू पित असताना चे व्हिडिओ व्हायरल झालेले होते त्यामुळे ग्रामस्थांच्या भावना त्याही वेळी दुखावल्या होत्या त्यामुळे अशा जातीयवादी युवकावर कठोरत कठोर कारवाई करावी.

बीडमध्ये बंजारा समाजाच्या मोर्चासाठी येणाऱ्या वाहनांना टोलमाफी द्या-खा.बजरंग सोनवणे

बीड | प्रतिनिधी
बंजारा (लमाण) समाजाच्यावतीने बीड येथे दि.१५ रोजी विराट मोर्चाचे आयोजन करण्यात आले आहे. या मोर्चासाठी येणाऱ्या बांधवांच्या येणाऱ्या व जाणाऱ्या वाहनांना टोल माफी देण्यात यावी, असे पत्र खा.बजरंग सोनवणे यांनी मुख्य महाव्यवस्थापक व प्रादेशिक अधिकारी, राष्ट्रीय महामार्ग प्राधिकरण, कोकण-भवन, मुंबई व व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य रस्ते विकास महामंडळ मुंबई, यांना दिले आहे.

खा.बजरंग सोनवणे यांनी दिलेल्या पत्रात म्हटले आहे, राज्य शासनाने दि. २ सप्टेंबर २०२५ रोजीचा शासन निर्णयानुसार हैदराबाद स्टेट गॅझेटवर स्वीकारले असून, त्या गॅझेटमधील नोंदीनुसार बंजारा (लमाण) समाज अनुसूचित जमाती (एसटी) प्रवर्गात मोडतो. मराठवाड्यातील विशेषतः तत्कालीन हैदराबाद राज्याच्या भागातील बंजारा

समाजाच्या मागणीसाठी बीड जिल्हातील संपूर्ण बंजारा समाज बांधवांनी दि. १५ सप्टेंबर रोजी डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर पुतळा ते जिल्हाधिकारी कार्यालय, बीड येथे भव्य विराट मोर्चा आयोजित केला आहे. या मोर्चांमध्ये समाज बांधव मोठ्या संख्येने

आरोग्यसेवेच्या गंभीर प्रश्नाकडे प्रशासनाचे दुर्लक्ष? अकलकुवा-धडगाव तालुक्यांतील आरोग्य विभागातील रिक्त जागा त्वरित भरा

मोलगी | रवींद्र वळवी
सातपुड्यातील आदिवासीबहुल भागातील अकलकुवा आणि धडगाव तालुक्यांमधील आरोग्य सेवांची दुरुवस्था चव्हाट्यावर आली आहे. आरोग्य विभागातील अनेक महत्त्वाची पदे अनेक वर्षांपासून रिक्त असल्याने येथील गोरगरीब जनतेला मोठा फटका बसत आहे. या भागातील रुग्णांना, विशेषतः गर्भवती महिलांना आणि गंभीर रुग्णांना, वेळेवर उपचार मिळत नसल्याने त्यांचा जीव धोक्यात येत आहे. आजही या दुर्गम भागात अनेक गर्वांमध्ये रस्ते नाहीत. त्यामुळे रुग्णांना, गर्भवती महिलांना किंवा सर्पदंश झालेल्या व्यक्तींना उपचारांसाठी बांबूच्या झोळीतून पायवाटेने आरोग्य केंद्रापर्यंत घेऊन जावे लागते. परंतु, आरोग्य केंद्रात पोहोचल्यावरही अनेकदा अपुऱ्या सुविधांमुळे आणि

कर्मचाऱ्यांच्या कमतरतेमुळे त्यांना थेट जिल्हा रुग्णालय, नंदुरबार येथे पाठवले जाते. धडगाव, मोलगी, अकलकुवा ते नंदुरबार जिल्हा रुग्णालय हे अंतर खूप जास्त असल्याने अनेकदा गंभीर रुग्णांना वेळेत उपचार मिळत नाहीत. यामुळे अनेक गर्भवती महिलांना, लहान मुलांना आणि सर्पदंश झालेल्या रुग्णांना वाटेतच जीव गमवावा लागतो. स्वातंत्र्याच्या ७८ वर्षांनंतरही ही परिस्थिती कायम असल्याने आदिवासी

समाजाच्या आरोग्याचा प्रश्न गंभीर बनला आहे. राष्ट्रवादी काँग्रेस (शरदचंद्र पवार पक्ष) चे जिल्हा उपाध्यक्ष बाळासाहेब मोरे यांनी या गंभीर परिस्थितीवर चिंता व्यक्त केली आहे. त्यांनी निवेदनाद्वारे प्रशासनाकडे तात्काळ लक्ष घालण्याची आणि आरोग्य विभागातील सर्व रिक्त पदे भरण्याची मागणी केली आहे. यावेळी युवक जिल्हा उपाध्यक्ष प्रणय पाटील आणि काँग्रेस पक्षाचे दत्तु पवार यांच्यासह इतर कार्यकर्ते उपस्थित होते. आदिवासी समाज हा या देशाचा मूळ मालक असून, त्यांना उत्तम आरोग्य सेवा मिळणे हा त्यांचा हक्क आहे, असेही मोरे यांनी ठामपणे सांगितले. प्रशासनाने या मागणीचे गार्भीय लक्षात घेऊन तातडीने पावले उचलली नाहीत, तर तीव्र आंदोलन छेडण्याचा इशाराही त्यांनी दिला आहे.

संपादकीय

विद्यार्थ्यांची प्रगती कशी होणार ?

विद्यार्थ्यांची प्रगती होण्यासाठी विद्यार्थ्यांच्या समस्या समजून घेऊन अध्यापकांनी योग्य मार्गदर्शन करणे गरजेचे आहे. मात्र काही ठिकाणी स्वतःला अतिहृशार समजणारे अध्यापक तुला काहीच येत नाही असे सांगून विद्यार्थ्यांचे खच्चीकरण करत असतात. तेव्हा अध्यापकांनी विद्यार्थ्यांची प्रगती साधण्यासाठी विद्यार्थ्यांशी सकारात्मक संबंध निर्माण करून त्यांना प्रोत्साहित करायला हवे. देशाच्या विकासातील खरा केंद्र बिंदू हा विद्यार्थी असतो. तेव्हा चांगले विद्यार्थी घडविले पाहिजे. आजचे विद्यार्थी हे उद्याचे सुजाण नागरिक आहेत. तेव्हा देशाच्या सर्वांगीण विकासासाठी सुजाण नागरिकांची गरज असते. ते प्रामाणिकपणे घडविले गेले पाहिजे. हे घडविण्याचे महान कार्य अध्यापक करीत असतात. प्राथमिक शिक्षण असो किंवा उच्च शिक्षण असो अध्यापकांनी अभ्यासक्रम लक्षात घेऊन अध्ययन केले पाहिजे. दुर्दैवाने काही ठिकाणी आज तसे होताना दिसत नाही. प्राथमिक, माध्यमिक विभागातील प्रगती अतिशय उत्तम प्रकारची विद्यार्थ्यांची असून काही उच्च शिक्षणाचा विचार करता विद्यार्थी पास होण्यासाठी अतिशय जीवाची पराकाष्ठा करताताना दिसत आहेत. तेव्हा अशी वेळ विद्यार्थ्यांवर का आली याचा सुद्धा विचार होणे गरजेचे आहे. यात अध्यापक कुठे कमी पडतात का किंवा विद्यार्थी मागे का राहतात याचा सुद्धा विचार होणे आवश्यक आहे. विद्यार्थ्यांला काहीच येत नाही असे सांगून मूळ विषयाला बगल दिली जाते. असे किती दिवस चालणार ? यात शालेय किंवा महाविद्यालयीन व्यवस्थापन समितीची अतिशय महत्त्वाची जबाबदारी असते. ती जबाबदारी त्यांनी योग्य प्रकारे पार पाडली पाहिजे. बऱ्याच ठिकाणी समिती नावालाच असल्याची वर्तमानपत्रांमध्ये वाचायला मिळते. जर समितीने आपले काम पारदर्शक केल्यास असा विषय लिहिण्याची वेळ येणार नाही. अध्यापन पदाची पात्रता असून आज कायमस्वरूपी अध्यापक लाखांच्या घरात पगार घेतात, तर कंत्राटी अध्यापकांना तुटपुंज्या पगारावर समाधान मानावे लागते. ही अध्यापकांची आर्थिक विषमता दूर होणे गरजेचे आहे. प्रत्येक अध्यापक पदवीधारांना पूर्ण वेतनी पगार मिळालाच पाहिजे. त्याच बरोबर अध्यापकांना शाळाबाह्य कामांपासून दूर ठेवावे. महत्त्वाची बाब म्हणजे, जी मुले शिष्यवृत्ती परीक्षा पास होऊन शिष्यवृत्ती मिळवतात तीच मुले उच्च शिक्षण घेताना पास होण्यासाठी घडपडताना दिसतात. तेव्हा विद्यार्थ्यांच्या प्रगतीचा चिकित्सकपणे अभ्यास होणे गरजेचे आहे. मात्र फार कमी प्रमाणात आपल्या देशात प्रगती होताना दिसून येते. त्यामुळे अनेक पालक आपल्या मुलांना उच्च शिक्षणासाठी परदेशात पाठवीत आहेत. सन २०२५ मध्ये घेण्यात आलेल्या महाराष्ट्र राज्य सामायिक प्रवेश परीक्षेत १४ विद्यार्थ्यांना १०० टक्के गुण मिळाले. महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक मंडळ पुणे यांच्या मार्फत फेब्रुवारी-मार्च २०२५ मध्ये घेण्यात आलेल्या दहावी आणि बारावीच्या परीक्षेचा निकाल मे महिन्यामध्ये लागला. यात बारावीच्या एकाही विद्यार्थ्याला १०० टक्के गुण संपादन करता आले नाही मात्र दहावीच्या २११ विद्यार्थ्यांनी १०० टक्के गुण संपादन केले आहेत. असे असताना उच्च शिक्षण घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांची अभ्यासातील प्रगती काही खालावल्यासारखी वाटते. उलट माध्यमिक, उच्च माध्यमिक आणि उच्च शिक्षण देणाऱ्या अध्यापकांच्या आर्थिक परिस्थितीचा अभ्यास केला तर काही परिस्थिती गृहीत धरून याला जबाबदार कोण ? याचे उत्तर आपणा सर्वांना शोधवावे लागेल. कारण शेवटी विद्यार्थ्यांच्या भवितव्याचा प्रश्न आहे. वर्षभर अभ्यास करून विद्यार्थी उत्तीर्ण होत नसतील तर दोष कोणाला द्यायचा हा खरा प्रश्न आहे. त्याचप्रमाणे पालकांनी एकत्र येऊन आपली मुले कुठे कमी पडतात ? मुले अभ्यास करीत नाहीत का ? किंवा कशाप्रकारे अध्यापक अध्ययन करतात याचा बारकाईने अभ्यास होणे आवश्यक आहे. आजची मुले ही उद्याची सुजाण नागरिक आहेत. हे विसरता कामा नये. असेच जर चालले तर अध्यापकांची सुद्धा परीक्षा होणे आवश्यक आहे. त्यामुळे त्यांच्या विषयाचे ज्ञान लक्षात घेतून. म्हणजे यातूनच चांगले विद्यार्थी घडू शकतात. यासाठी अध्यापकांची मानसिक तयारी झाली पाहिजे. अध्यापकांनी विद्यार्थ्यांच्या प्रगतीचे मूल्यांकन करावे. त्यानंतर मूल्यांकनाचे निरीक्षण करून विद्यार्थ्यांना योग्य त्या सूचना द्याव्यात. यात अध्यापक तसेच विद्यार्थ्यांचा चांगला फायदा होतो. त्यासाठी अध्यापनामध्ये मूल्यांकनाला महत्त्व आहे. विद्यार्थ्यांच्या प्रगतीच्या दृष्टीने नियमित मूल्यांकन होणे गरजेचे आहे. अध्यापकांनी सुद्धा आपल्या शैक्षणिक धोरणांचे मूल्यांकन करणे अतिशय महत्त्वाचे आहे. यामुळे विद्यार्थी सुद्धा जबाबदारीने शिक्षण घेऊन स्वतःची प्रगती करू शकतात. त्यांना मूल्यांकनामुळे त्यांच्या हक्कांची जाणीव निर्माण होते. काही अध्यापक जाणूनबुजून विद्यार्थ्यांना त्रास देतात. याचा परिणाम विद्यार्थी टेन्शनमध्ये येतात. अशा अध्यापकांना सुद्धा धडा शिकविणे आवश्यक आहे. मात्र आपल्या मुलांना पुढे त्रास अध्यापक देतील म्हणून पालकवर्ग तक्रार करायला पुढे येत नाही. ही वस्तुस्थिती आहे. तेव्हा शैक्षणिक संस्थेतील शिक्षण समितीने सतर्क राहणे गरजेचे आहे. तेव्हा अध्यापकांनी आपल्या विषयाच्या अभ्यासक्रमाची चांगली तयारी करावी. निःपक्षपातीपणे अध्ययन करावे. तरच चांगले विद्यार्थी घडून देशाची प्रगती होण्याला मदत होईल. मात्र आजची परिस्थिती काहीशी वेगळी दिसते. त्यात बदल होणे गरजेचे आहे. अन्यथा विद्यार्थ्यांचे भवितव्य धोक्यात येऊ शकते.

शेतकरी आणि ग्राहक दोघेही हैराण: मिरचीच्या दरातील तफावतीमुळे व्यापारी मालामाल!

बोरद । मंगेश पाटील
महाराष्ट्रातील शेतकरी सध्या मोठ्या आर्थिक संकटात सापडले आहेत, कारण त्यांना त्यांच्या शेतमालाला, विशेषतः हिरव्या मिरचीला, योग्य भाव मिळत नाहीये. दुसरीकडे, ग्राहक मात्र तीच मिरची चढ्या दरांने खरेदी करत आहेत. या गंभीर परिस्थितीतून व्यापारी मात्र मोठा नफा कमवत असल्याचं चित्र समोर आलं आहे. सध्याच्या पावसाळ्यात मिरचीचे उत्पादन वाढले असले, तरी बाजारपेठेत आवक जास्त झाल्याने भाव मोठ्या प्रमाणात कोसळले आहेत. मिरची लागवडीसाठी एकरी सुमारे १ लाख रुपयांपर्यंत खर्च येतो, पण सध्या मिळणाऱ्या दरातून उत्पादन खर्चही निघत नाही. शेतकरी मिरची १२ ते १५ रुपये प्रति किलो दरांने विकत आहेत, तर मिरची तोडणीचा खर्च ६ ते ७ रुपये प्रति किलो इतका आहे. याशिवाय, मजुरांना रोजंदारी १५०० ते २००० रुपये द्यावी लागते, ज्यामुळे शेतकऱ्यांना प्रत्येक किलोमागे ८ रुपयांचा तोटा सहन करावा लागत आहे. शेतकऱ्यांकडून स्वस्त दरात खरेदी केलेली

मिरची किरकोळ बाजारात ग्राहकांना ३५ ते ४० रुपये प्रति किलोने मिळत आहे. शेतकरी आणि किरकोळ बाजारातील दरात मोठी तफावत असून, याचा फायदा व्यापारी वर्ग उचलत आहे. यामध्ये वाहतूक खर्च आणि व्यापाऱ्यांचा नफा गृहीत धरला जातो, पण तरीही ही तफावत खूप मोठी आहे. मिरचीच्या दरात घसरण होण्याची अनेक कारणे आहेत. पावसाळ्यात उत्पादन वाढले आणि बाजारात अचानक आवक वाढली. मागणीपेक्षा

पुरवठा जास्त झाल्याने दर खाली आले. याशिवाय, मिरचीचा मोठा आगार असलेल्या नंदुरबारमधून आखाती देश आणि बांगलादेशात निर्यात झालेली नाही. उत्तर भारतातूनही मागणी कमी असल्याने दरावर परिणाम झाला आहे. जास्त पावसामुळे मिरची लवकर खराब होते, त्यामुळे व्यापारी कमी दरांने खरेदी करत आहेत, जेणेकरून त्यांचे नुकसान होणार नाही. शासनाने लक्ष घालण्याची गरज

शेतकरी आणि ग्राहक दोघांनाही फटका बसत असताना, फक्त व्यापारी वर्ग मालामाल होत आहे. ही परिस्थिती अत्यंत चिंताजनक असून, शासनाने यात लक्ष घालून शेतमालाच्या दरांमध्ये स्थिरता आणण्यासाठी योग्य उपाययोजना करणे गरजेचे आहे. शेतकऱ्यांना त्यांच्या मेहनतीचा योग्य मोबदला मिळावा आणि ग्राहकांनाही वाजवी दरात शेतमाल उपलब्ध व्हावा, अशी अपेक्षा व्यक्त केली जात आहे.

हिंदी दिल की धडकन मातृभाषा दिल की आवाज

हिंदी भाषा ही देशाचा आधारस्तंभ आहे. त्यामुळे सर्वच प्रकारच्या शिक्षणांमध्ये हिंदीला सक्तीची भाषा केलीच पाहिजे. देशात आनंदाची गोष्ट म्हणजे २०१४ पासून हिंदी भाषेचा प्रसार भारतातच नाही तर संपूर्ण जगात मोठ्या प्रमाणात होत आहे. युनो सारख्या मोठ्या मंचावर दीवंगत नेता अटल बिहारी वाजपेयी, सुभा स्वराज यांनी हिंदी भाषेत आपले विचार मांडून देशाचा गौरव उंचावला आणि मोदी पंतप्रधान झाले तेव्हा पासून संपूर्ण भारतात व जगात हिंदी भाषेचा प्रसार मोठ्या प्रमाणात होत आहे हि भारताच्या दृष्टीने अत्यंत आनंदाची आणि कौतुकास्पद बाब आहे यांचं मी मनापासून स्वागत करतो. भारताची राष्ट्रभाषा हिंदी आहे. तीला कुठेही तडा जाणार नाही याची जबाबदारी संपूर्ण भारतावासीयांची आहे. देशातील कोणताही व्यक्ती असो त्याला हिंदी भाषेचे ज्ञान असायलाच पाहिजे. कारण हिंदी ही राष्ट्रभाषा म्हणून ओळखल्या जाते. हिंदी भाषा व प्रादेशिक भाषा या प्रत्येकाला योग्य व समजने अती आवश्यक आहे. परंतु आताही भारतातील काही दीगज नेतागण व सिलेब्रेटी विदेशी दौऱ्यावर जातात तेव्हा इंग्रजी भाषेला खूपच महत्त्व देताना दिसतात हे योग्य नाही. परंतु पर्यायी भाषा म्हणून इंग्रजीचा वापर व्हावयास पाहिजे. भारतीय भाषा बऱ्याच आहेत त्या समृद्धीही आहेत. पण दक्षिणेतील भाषा समजायला कठीण जातात. हिंदी भाषा लवचिक असल्याने सर्वांनाच लवकर समजते व अवगत होते. सर्वच धर्माच्या लोकांना हिंदी भाषेची जाण आहे. फक्त दक्षिण भारतातील काही राजकीय पुढारी हिंदी भाषेचा विरोध करताताना दिसतात. ते विदेशी इंग्रजी भाषा बोलायला तयार आहेत. परंतु हिंदी भाषा बोलायला किंवा ऐकायला तयार नाहीत, हे कीर्तितप योग्य म्हणावे ? भारतात अनेक धर्म, अनेक भाषा,

अनेक पंथ, अनेक जाती आहेत. परंतु कोणीच आता पर्यंत हिंदीचा विरोध केलेला नाही. फक्त दक्षिणमध्येच हिंदीचा विरोध होतो. तामिळनाडूत करुणानिधी यांनी १९६५ मध्ये हिंदी भाषेचाकडाडून विरोध केला होता व त्यावेळेस राज्यात हिंदी विरुद्ध आंदोलन उभारण्यात करुणानिधींचा मोठा वाटा होता. या आंदोलनाला हिंसक वळणसुद्धा लागले होते. शेवटी तत्कालीन पंतप्रधान लालबहादूर शास्त्री यांनी देशात त्रिभाषा सूत्रसुरुच राहिल असे स्पष्ट केले होते व आंदोलन थांबले. हिंदी भाषेचा त्रास ज्यांना आहे त्यांनी आपल्या प्रादेशिक भाषेचा वापर अवश्य करायला हवा. आपण सर्व हिंदुस्थानात रहातो मग सर्वांनाच हिंदी भाषा का येऊ नये ? आपण संपूर्ण देशात इंग्रजीभाषा सक्तीची करू शकतो मग हिंदी का नाही ? भाषावाद पहाता २०१४ मध्ये केंद्रीय गृहमंत्र्यांनी निर्णय घेतला की केंद्र सरकारमधील सर्व अधिकृत सोशल मीडिया अकाउंट्सवर प्रामुख्याने हिंदीतून व्हिडिओ करण्यात यावे आणि इंग्रजी ही ऐच्छिक भाषा असेल असे जाहीर केले होते. कारण सर्वांनाच हिंदी भाषा अवगत आहे. भारतात २८ राज्य व ८ केंद्रशासित प्रदेश आहेत त्यात जर एकट्याच तामिळनाडू सारख्या राज्याचा हिंदी भाषेला आताही विरोध असेल तर ते योग्य नाही. आपली मूळात इंग्रजी भाषा नाहीच मग इतका इंग्रजीचा उहापोह कशाला ? देशाची राष्ट्रभाषा हिंदी आहे. मग सर्वच राज्यात हिंदी हा विषय अनिवार्य का नाही ? मी सरकारला आवर्जून सांगेल की, आपली मातृभाषा (प्रादेशिक भाषा). आपली राष्ट्रभाषा व नंतर इंग्रजी भाषा सर्वच राज्यात सक्तीची करावी. जो राजकीय नेता राष्ट्रभाषेचा विरोध करेल त्याला दंडीत केलेच पाहिजे. कारण राष्ट्रभाषेचा विरोध करणे म्हणजे राष्ट्राचा अपमान करणे होय असे मी समजतो.

तामिळनाडूमधील अनेक लोक इतर राज्यात नोकरी किंवा व्यवसाय करीत आहेत त्यांना हिंदीची जाण आहे मग तामिळनाडूच्या नेत्यांना हिंदीचा विरोध का ? संपूर्ण देशाने हिंदी भाषेची जोपासना करावी त्यास सोबत संपूर्ण राजकीय पक्षांनी हिंदी भाषेचा वापर सर्वात जास्त करावा. संपूर्ण सरकारी कामे प्रादेशिक भाषेत किंवा हिंदी तुमचं व्हावयास पाहिजे. २०१४ मध्ये नरेंद्र मोदी प्रधानमंत्री होताच करुणानिधी, जयललिता, वायको, उमर अब्दुल्ला यांनी हिंदी भाषेला विरोध केला होता. त्याचबरोबर २०१४ मध्ये जम्मू काश्मिरचे मुख्यमंत्री उमर अब्दुल्ला म्हणाले होते की, भारतासारखा खडप्राय देशात अनेक भाषा आणि बोली बोलल्या जातात या देशातील धार्मिक आणि भाषिक संस्कृती वेगवेगळ्या प्रकारची आहे अशा परिस्थितीत हिंदीचा अडहास धरता येणार नाही असे त्यांनी त्यावेळेस म्हटले होते. भारतात अधिकृत २२ भाषा असल्या तरी भारतात ५०० हून अधिक महत्वपूर्ण भाषा आहेत. मग हिंदीला राष्ट्र भाषेचा दर्जा दिलेला आहे त्याचे काय ? आपण स्वातंत्र्यात जगत आहोत त्यामुळे इंग्रजीचा जास्त लाड करणे योग्य नाही. आजही प्रत्येक देशाला आपआपल्या राष्ट्रीय भाषेचा अभिमान आहे. त्याचप्रमाणे आपल्याला सुद्धा राष्ट्रभाषेचा अभिमान असायला हवा. परंतु आजही भारतात इंग्रजीला अधिक जवळ करतात हे दुर्भाग्यच म्हणावे लागेल. ही बाब सत्य आहे की, २०१४ पासून संपूर्ण भारत हिंदी भाषायाम झालेला आहे यात तिळमात्र शंका नाही. २०१४ पासून आजपर्यंत संपूर्ण जगभर हिंदीचा प्रसार सुद्धा होत आहे ही भारताकरीता स्वाभिमानाची आणि गौरवास्पद बाब आहे. परंतु आताही भारतात काही हिंदी विरोधी आहेत त्यांना हिंदीचा पाठवळीने अत्यंत गरजेचे आहे. देशात असेही प्रधानमंत्री

होवून गेले की त्यांनी हिंदीचा वापर नाहीच्या बरोबरीने केलेला आहे. त्याचप्रमाणे आताही अनेक सांसद हिंदी किंवा मातृभाषेचा वापर न करता संसदेत आपले विचार इंग्रजीत मांडतात. याकडे सुद्धा लक्ष वेधले पाहिजे. मनुष्य प्राणी हा बुध्दीजीवी आहे. त्याला सर्वच गोष्टींचे ज्ञान असणे आवश्यक आहे. त्याच प्रमाणे जगात प्रत्येक देशाच्या वेगवेगळ्या भाषा आहेत. त्याही शिकायला हरकत नाही यांनी ज्ञान वाढते. परंतु मातृभाषा आणि राष्ट्रभाषेला विसरता कामा नये ही बाब सर्वांनीच लक्षात ठेवले पाहिजे. माझ्या माहितीनुसार जगात इतक्या भाषा नसतील तीतक्या भाषा भारतात आहे त्या शिकाव्यात. परंतु मातृभाषेचा व राष्ट्रभाषेचा विसर पडणार नाही याची काळजी व जबाबदारी सर्वांनीच घ्यावी. जगात भारत असा देश आहे की या ठिकाणी देव-दानव, साधु-संत, थोर महात्मे, थोर पुरुष, राजे-महाराजे, क्रांतिकारी, थोरविचारवंत इत्यादींच्या मंथनातून हा देश घडलेला आहे. त्यामुळे जगातील प्रत्येक देशाला व्यक्तीला भारतीय संस्कृती भारावते आणि त्याचा आनंद सुद्धा घेतात. त्यामुळेच आपल्या पूर्वजांनी हिंदी भाषा सख्ख, सोंपी व लवचिक बनविली जेणेकरून ती सर्वांना समजायला सोंपी जाईल. हिंदी या शब्दात बरंच काही लपवलेलं आहे. हिंदी पासून हिंदुस्थानात, हिंदव स्वराज्य, जय हिंद, आझाद हिंद सेना असे अनेक महत्वपूर्ण उर्जा देणारे आणि क्रांतिकारी शब्दांशी हिंदीशी निगडित असून जवळचे नाते आहे. ते सर्वांनीच जपले पाहिजे, भारताला हिंदी व मातृभाषा ही आपल्या पूर्वजांनी दिलेली संजीवनी आहे. कारण यानुसार देवान-धेवान व संस्कृतीचे जतन होत असते. जय हिंद!

लेखक
रमेश कृष्णराव लांजेवार

नव्या दोस्तीची अमेरिकेला धारस्ती

डोनाल्ड ट्रम्प यांच्या टॉरिफ नीतीमुळे चीन, भारत, रशिया अमेरिकेची व्यूहनीती झुगारून एकत्र आले. अमेरिकन तज्ञांकडून तसेच परराष्ट्र व्यवहारातील जाणकारांकडून त्याबाबत ट्रम्प यांना इशारे दिले जात होते. शांघाय सहकार्य परिषदेनंतर त्याची जाणीव व्हायला लागल्यामुळे ट्रम्प यांनी पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांचे कौतुक केले. हे तीन देश एकत्र येण्याची अमेरिकेला धारस्ती का आहे, याचा हा लेखाजोखा. चीनने गेल्या आठवड्यात आपल्या शक्तीचं प्रदर्शन केले. दुसऱ्या महायुद्धाच्या समाप्तीला ८० वर्षे पूर्ण झाल्यानिमित्त आयोजित लष्करी परेडमध्ये हे शक्तिप्रदर्शन करण्यात आले. हजारो किलोमीटर अंतरावर वॉशिंग्टन डीसीमध्ये उपस्थित असलेले अमेरिकेचे अध्यक्ष डोनाल्ड ट्रम्पदेखील यावर लक्ष ठेवून होते. ते म्हणाले, की मी ते पाहवावे अशी त्यांची इच्छा होती आणि मी ते खरोखर पाहत होतो. तियानमेन चौकात झालेल्या या भव्य समारंभाबद्दल अमेरिकन अध्यक्षाने तपशीलवार काहीही सांगितले नाही; परंतु त्यांनी 'खूप, खूप प्रभावी' असे वर्णन केले. दुसरीकडे, ट्रम्प आणि उर्वरित जगासाठी चीनचा संदेश अगदी स्पष्ट होता. तो संदेश असा होता की, जगात एक नवीन शक्ती केंद्र तयार होत आहे. ते शंभर वर्षे जुन्या अमेरिकन वर्चस्व व्यवस्थेला आव्हान देण्यासाठी सज्ज आहे. ही लष्करी परेड आयोजित केली जात होती, त्या दिवशी ट्रम्प ओव्हल ऑफिसमध्ये पोलंडच्या राष्ट्राध्यक्ष कॅरोल नवरात्स्की यांना भेटत होते. त्या वेळी ते चीनच्या या लष्करी परेडबद्दल जास्त काही बोलले नाही. चीनसोबतच्या 'टॉरिफ वॉर' दरम्यान घडलेल्या घटनांबद्दल ट्रम्प यांच्या विधानांमध्ये उदासीनता, तक्रार आणि चिंता यांचे मिश्रण स्पष्टपणे दिसून येत होते. परेडबद्दल ट्रम्प निष्काळजी दिसले. त्यांनी सांगितले, की दोन डझनहून अधिक राष्ट्रप्रमुखांसमोर चीन करत असलेल्या शक्तिप्रदर्शनाची चिंता नाही. तथापि,

चीन दुसऱ्या महायुद्धातील योगदानाचे श्रेय अमेरिकेला देत नाही, याबद्दल त्यांनी तक्रार केली. तुम्ही अमेरिकेविरुद्ध कट रचत असताना कुपया पुतीन आणि किम जोंग उन यांना माझ्या हार्दिक शुभेच्छा कळवा, असे ते उपहासात म्हणाले. एकंदरीत, इतर राष्ट्रांचे एकत्र येणे ट्रम्प यांना अस्वस्थ करत आहे. ट्रम्प यांना परेड आणि लष्करी शक्तीच्या प्रत्यक्षिकांबद्दल विशेष प्रेम आहे. गेल्या महिन्यात त्यांनी अलास्कामध्ये पुतीन यांचे लाल कापटंवर स्वागत केले. त्यांच्या डोक्यावरून स्टेलथ बॉम्बर आणि अमेरिकन जेट उडत होते. दोन महिन्यांपूर्वी त्यांनी अमेरिकन सैन्याच्या २५०व्या वधापन दिनानिमित्त वॉशिंग्टनमध्ये लष्करी परेडचे आयोजन केले होते. चीनची नवीनतम लष्करी परेड उच्च तंत्रज्ञानाची शस्त्रे आणि शिस्तबद्ध मार्चिंगसाठी ओळखली गेली. त्या तुलनेत अमेरिकेच्या लष्करी इतिहासाची आठवण करून देणारी अमेरिकन परेड ही एक सामान्य घटना होती. तिथे दुसऱ्या महायुद्धात वापरले जाणारे टँक आणि क्रांतिकारी काळातील सैनिक व्हाईट हाऊसजवळील कॉन्स्टिट्यूशन अल्बेयूर आरामात फिरताना दिसले. ट्रम्प यांच्या 'मेक अमेरिका ग्रेट अगेन' या घोषणेवर आधारित ही एक प्रकारची आठवणींना उजाळा देणारी घटना होती. अमेरिकेच्या गौरवशाली इतिहासाकडे मागे वळून पाहताना आणि या कार्यक्रमाद्वारे ट्रम्प १९व्या शतकातील त्या काळाची आठवण करताताना दिसले. त्याला ते 'अमेरिकन इतिहासातील सर्वात महान युग' म्हणतात. चीनच्या लष्करी परेडमध्ये त्याची भविष्यातील शस्त्रे प्रदर्शित करण्यात आली आणि तेथील कम्प्युनिस्ट सरकारने हेदेखील दाखवण्याचा प्रयत्न केला की दुसऱ्या महायुद्धात फॅसिझम आणि साम्राज्यवादाला पराभूत करण्यात चीनने मोठी भूमिका बजावली. त्या युद्धाने तथाकथित 'अमेरिकन शतका'ची सुरुवात केली असेल, तर चीन आता नवी जागतिक व्यवस्था निर्माण करण्यात

यशस्वी होईल, असा त्यांचा दावा आहे. ट्रम्प यांच्या पहिल्या कार्यकाळात त्यांचे सहाय्यक असलेले रिचर्ड विल्की म्हणाले की दुसऱ्या महायुद्धात जपानच्या पराभवात चिनी राष्ट्रवादी आणि अमेरिकन सैन्याचे योगदान चिनी कम्प्युनिस्ट सैन्याच्या योगदानापेक्षा जास्त होते. तथापि, या आठवड्यात चीनची लष्करी परेड हे अमेरिकेला चिंता करण्याचे एकमेव कारण नव्हते. याशिवाय अमेरिकन धोरणकर्त्यांना चिंता वाटावी, अशी आणखी बरीच कारणे होती. तियानजिनमधील शांघाय सहकार्य संघटनेच्या (एससीओ) शिखर परिषदेत चीनचे अध्यक्ष शी जिनपिंग आणि रशियाचे अध्यक्ष पुतीन यांनी पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांची भेट घेतली. दरम्यान, चीन आणि भारतातील संबंधांमध्ये सुधारणा होत असल्याचे एक मोठे कारण म्हणजे ट्रम्प यांनी भारतावर लादलेले शुल्क. त्याचा भारत आणि अमेरिकेतील मैत्रीवर विपरीत परिणाम झाला आहे. ट्रम्प यांच्या 'अमेरिका फर्स्ट' धोरणामुळे जगाचे आर्थिक आणि राजकीय ध्रुवीकरण बिघडले आहे. प्रतिस्पर्धी मानले जाणारे चीन, रशिया आणि भारत हे देश बदललेल्या परिस्थितीत एकत्र कसे येऊ शकतात याचे एक उत्तम उदाहरण आहे. ट्रम्प यांनी अमेरिकन उद्योगांचे संरक्षण करण्यासाठी आणि सरकारसाठी नवीन महसूल उभारण्यासाठीच्या योजनेचा एक भाग म्हणून शुल्कांचे समर्थन केले आहे. ट्रम्प समर्थित 'अमेरिका फर्स्ट फॉरन पॉलिसी इन्स्टिट्यूट' मधील अमेरिकन सिक्स्युरिटीचे सह-अध्यक्ष रिचर्ड विल्की म्हणतात, कोरियन, जपानी, फिलिपिंस आणि व्हिएतनामी लोकांना हे चांगलेच ठाऊक आहे की खरा धोका त्यांच्या अमेरिकेसोबतच्या व्यापार भागीदारीतील किरकोळ अडथळे नसून चीनच्या वाढत्या लष्करी सामर्थ्याचा आहे. ट्रम्प अनेकदा इतर देशांमधील संघर्ष आणि चिंतांबद्दल उदासीन राहिले आहेत. त्याबाबत मदत करत नाही. त्याऐवजी ते ग्रीनलॅंड, पनामा आणि कॅनडासारख्या

भौगोलिकदृष्ट्या अमेरिकेच्या जवळ असलेल्या देशांमधील समस्यांबद्दल उल्लेखित दाखवत आहेत. विजय दिनाच्या परेडमध्ये चीनने जगाला आपले लष्करी सामर्थ्य दाखवले. त्यातून लक्षात आले की, ट्रम्प यांच्या व्यापार धोरणामुळे अमेरिकेचा विजय होण्याऐवजी अपयश येण्याचा धोका आहे. ट्रम्प यांनी त्यांच्या अमेरिका केंद्रित व्यापार व्यवस्थेचा भाग म्हणून लादलेले शुल्क अमेरिकन न्यायालये हेद करू शकतात. नव्हे, तशी चिन्हे वाढत आहेत. गेल्या आठवड्यात एका अपील न्यायालयाने निर्णय दिला, की ट्रम्प यांचे बरेच शुल्क संघीय कायद्याच्या चुकीचा अर्थ लावण्यावर आधारित होते; पण ट्रम्प यांनी या निर्णयाविरुद्ध सर्वोच्च न्यायालयात अपील करण्याचा निर्णय घेतला आहे. सर्वोच्च न्यायालयात ट्रम्प यांचे समर्थक मानले जाणारे रूढवादी न्यायाधीशांचे वर्चस्व असले, तरी काँग्रेसच्या परवानगीशिवाय प्रमुख धोरणे अमलात आणण्याचा प्रयत्न करणाऱ्या राष्ट्रपतीविरुद्ध त्यांनी खूप कठोर भूमिका घेतली आहे. त्यामुळे ट्रम्प यांच्या शुल्कांवर ते सौम्य भूमिका घेतील, अशी शक्यता कमी आहे. व्यापाराच्या बाबतीत ट्रम्प नेहमीच त्यांच्या मनाचे ऐकत आले आहेत. त्यांनी अनेक पारंपरिक धोरणे बदलली असून नवीन व्यापार भागीदार बनवले आहे. ट्रम्प यांनी दावा केला आहे, की त्यांचे व्यापार धोरण अमेरिकेला 'दुसऱ्या सुवर्णयुगाकडे' घेऊन जाईल; पण तियानमेन चौकातील चिनी लष्करी परेड असो किंवा अमेरिकन न्यायालये; ट्रम्प यांच्या शुल्कांमुळे निर्माण झालेला धोका काल्पनिक नाही, तर वास्तविक आहे. भारताच्या वृत्तीबद्दल ट्रम्प यांची चिडचिड वाढत असल्याचे दिसून आले. एकीकडे भारत अमेरिकेच्या दबावापुढे झुकला नाही, तर दुसरीकडे अमेरिका आपल्या देशातच अनेक समस्यांनी वेढली गेली आहे. असे असूनही, ट्रम्प यांची हेकेखोरी कायम होती; परंतु आता त्यांना वास्तवाची जाणीव झाली असावी.

समाजाच्या शेवटच्या घटकाच्या विकासासाठी प्रसारमाध्यमांची साथ आवश्यक-संजय शिरसाट

भारतरत्न डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर समाजभूषण पुरस्काराने पत्रकारांना सन्मानित करण्याचा निर्णय लवकरच

छत्रपती संभाजीनगर । प्रतिनिधी

सामाजिक न्याय विभाग हा समाजातील तळागाळातील घटकांच्या कल्याणासाठी कार्यरत असलेला शासनाचा महत्त्वाचा विभाग आहे. या विभागाने हाती घेतलेल्या समाज हिताच्या विविध योजना आणि उपक्रम समाजातील शेवटच्या घटकापर्यंत पोहोचवण्यासाठी प्रसारमाध्यमांची साथ अत्यावश्यक असल्याचे सामाजिक न्यायमंत्री तथा छत्रपती संभाजीनगर जिल्हाचे पालकमंत्री संजय शिरसाट यांनी सांगितले. समाज कल्याणासाठी योगदान देणाऱ्या पत्रकारांना भारतरत्न डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर समाज भूषण पुरस्काराने सन्मानित करण्याबाबत लवकरच निर्णय घेण्यात येईल, असे त्यांनी यावेळी जाहीर केले. राज्य शासनाच्या माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालयातर्फे छत्रपती संभाजीनगर येथे महाराष्ट्र राज्य वृत्तपत्र व प्रसारमाध्यम अधिस्वीकृती समितीच्या दोनदिवसीय बैठकीचे उद्घाटन आज पालकमंत्री संजय शिरसाट यांच्या हस्ते झाले. कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी इतर मागास बहुजन कल्याणमंत्री अतुल सावे होते. यावेळी आमदार प्रशांत बंब, विभागीय आयुक्त जितेंद्र पापळकर, जिल्हाधिकारी दिलीप स्वामी, महाराष्ट्र राज्य वृत्तपत्र व प्रसारमाध्यम अधिस्वीकृती समितीचे अध्यक्ष यदु जोशी, माहिती व जनसंपर्क संचालक (वृत्त - जनसंपर्क) तथा समितीचे सदस्य सचिव किशोर गांगुर्डे, राज्य समितीचे सदस्य आणि विभागीय माहिती उपसंचालक उपस्थित होते. लोकशाहीमध्ये

प्रसारमाध्यमांची भूमिका अत्यंत महत्त्वाची आहे. चांगले काम जनतेपर्यंत पोहोचवणे आणि चुकीच्या गोष्टींना आरसा दाखवणे, हे काम प्रसारमाध्यमे करतात. सामाजिक न्याय आणि विशेष सहाय्य विभागाने अनेक चांगले उपक्रम हाती घेतले आहेत. या विभागामार्फत राज्यात नवीन १२० वसतिगृहे उभारण्याचे प्रयत्न सुरु असून, आतापर्यंत ४८ प्रस्ताव प्राप्त झाले आहेत. वसतिगृहात राहणाऱ्या विद्यार्थ्यांना सकस आहार मिळावा यासाठी पावले उचलण्यात येत आहेत. समाजातील विषमतेची दरी कमी करून सामाजिक सलोखा निर्माण व्हावा, यासाठी अनुसूचित जाती आणि नवबौद्ध घटकांतील विद्यार्थ्यांना इतर प्रवर्गातील विद्यार्थ्यांसोबत एकत्रित प्रवेश देण्याचे प्रयत्न सुरु आहेत. यामुळे विद्यार्थीदशेपासूनच सामाजिक ऐक्याची भावना निर्माण होईल, असा उद्देश असल्याचे पालकमंत्री श्री. शिरसाट यांनी सांगितले. सामाजिक न्याय विभागामार्फत समाजकल्याणासाठी सकारात्मक बदल घडविण्यासाठी पावले उचलली जात आहेत. योजनांची प्रभावी अंमलबजावणी आणि वंचित घटकांच्या विकासासाठी प्रसारमाध्यमांनी सकारात्मक साथ द्यावी, असे आवाहन पालकमंत्री शिरसाट यांनी केले. समाज कल्याण क्षेत्रात, विशेषतः अनुसूचित जाती आणि नवबौद्ध घटकांच्या विकासासाठी योगदान देणाऱ्या व्यक्तींना भारतरत्न डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर समाज भूषण पुरस्काराने सन्मानित केले जाते. यापुढे या क्षेत्रात काम करणाऱ्या

पत्रकारांनाही या पुरस्काराने गौरवण्याबाबत लवकरच निर्णय घेतला जाईल, असे त्यांनी स्पष्ट केले. लोकशाहीचा चौथा आधारस्तंभ अशी प्रसारमाध्यमांची ओळख आहे. आजही समाजाला दिशा देण्याचे आणि शासनाच्या योजनांची माहिती शेवटच्या घटकापर्यंत पोहोचवण्याचे महत्त्वपूर्ण कार्य प्रसारमाध्यमे करतात. योजनांबाबत जनतेच्या प्रतिक्रिया मांडणे आणि आवश्यक बदल सुचवणे यातही प्रसारमाध्यमांची भूमिका मोलाची आहे. त्यामुळे शासकीय योजनांच्या प्रभावी अंमलबजावणीत प्रसारमाध्यमांचे योगदान महत्त्वपूर्ण असल्याचे इतर मागास बहुजन कल्याणमंत्री अतुल सावे यांनी सांगितले. इतर मागास बहुजन

कल्याण विभागामार्फत राबवल्या जाणाऱ्या योजनांच्या अंमलबजावणीबाबत त्यांनी माहिती दिली. सामाजिक न्याय आणि इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग समाजातील मोठ्या घटकांच्या कल्याणासाठी कार्यरत आहेत. शासनाच्या प्रतिमानिर्मितीत या विभागांची भूमिका महत्त्वाची आहे. त्यामुळे या विभागांच्या योजनांची प्रभावी आणि पारदर्शक अंमलबजावणी होणे आवश्यक आहे. यासाठी विभागीय स्तरावर स्वतंत्र समिती स्थापन करून त्यात पत्रकारांचा सहभाग घेतल्यास योजनांची अंमलबजावणी अधिक प्रभावी होईल, असे महाराष्ट्र राज्य वृत्तपत्र व प्रसारमाध्यम अधिस्वीकृती समितीचे अध्यक्ष यदु

जोशी यांनी सांगितले. तसेच, अनुसूचित जाती आणि नवबौद्ध घटकांच्या कल्याणासाठी योगदान देणाऱ्या पत्रकारांना दरवर्षी भारतरत्न डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर समाजभूषण पुरस्काराने सन्मानित करण्याचा निर्णय घ्यावा, असे आवाहन त्यांनी केले. प्रसारमाध्यमांमुळे लोकशाही बळकट झाली आहे. कृत्रिम बुद्धिमत्तेच्या युगात तंत्रज्ञानाचे चांगले बदल तसेच काही दुष्परिणामही दिसत आहेत. याबाबत प्रसारमाध्यमांनी समाजाला मार्गदर्शन करून घेणाऱ्या आह्वानांची जाणीव करून द्यावी, असे मत आमदार प्रशांत बंब यांनी व्यक्त केले. प्रसारमाध्यमांमुळे प्रशासकीय कामकाजात सकारात्मक बदल घडतात, असे विभागीय आयुक्त जितेंद्र पापळकर यांनी नमूद केले. तसेच, हुंडाबळी, बालविवाह, गर्भलिंग निदान आणि स्त्री-भ्रूण हत्या यासारख्या चुकीच्या प्रथांना आळा घालण्यासाठी प्रसारमाध्यमांनी पुढाकार घेऊन प्रशासनाला सहकार्य करावे, असे आवाहन जिल्हाधिकारी दिलीप स्वामी यांनी केले. प्रारंभी माहिती व जनसंपर्क विभागाचे संचालक किशोर गांगुर्डे यांनी प्रास्ताविकात बैठकीच्या आयोजनाची भूमिका विशद केली आणि पत्रकारांना देण्यात येणाऱ्या सुविधांबाबत माहिती दिली. छत्रपती संभाजीनगर विभागीय अधिस्वीकृती समितीचे अध्यक्ष डॉ. माधव सावरगावे यांनी उपस्थितांचे आभार मानले. सूत्रसंचालन जिल्हा माहिती अधिकारी डॉ. मिलिंद दुसाने यांनी केले.

शाहिरी लोककला संमेलन सांगली येथे सागर भिसे यांचा सन्मान करण्यात आला

बारामती । प्रतिनिधी

१९९९ साली सागर भिसे, एक सामान्य उद्योजक, यांनी इंद्रापूर तालुक्यामध्ये आपलं करियर सुरू केलं. आज, ३० वर्षांनी, ते एक यशस्वी उद्योजक म्हणून ओळखले जातात. समाजाबद्दलची त्यांची तळमळ केवळ व्यवसायापुरती मर्यादित नाही. समाजातील गरजूंना मदत करण्याची त्यांची इच्छा नेहमीच दिसून येते. त्यांनी लोकशाही अण्णाभाऊ साठे आणि लोककवी वामनदादा कर्डक यांच्या विचारांना पुढे नेण्याचं काम करत आहेत.

त्यांनी शाहिरी लोककला संमेलन सांगली येथे उपस्थित राहून या कार्यक्रमाचा आनंद घेतला. आज जेव्हा शाहिरी लोककला संमेलनात त्यांचा सन्मान करण्यात आला, तेव्हा त्यांना

त्यांच्या कार्याबद्दल लोकांनी दिलेली ही एक मोठी पावती होती. समाजात असे लोक आहेत, जे केवळ स्वतःचा व्यवसाय वाढवत नाहीत, तर समाजाच्या विकासासाठी आणि संस्कृतीच्या जतनासाठीही योगदान देतात. अशा महान व्यक्तींना सन्मानित करताना, आपल्याला एक गोष्ट समजून येते. कोणत्याही व्यक्तीचा सन्मान हा केवळ त्याच्या संपत्तीवर नाही, तर त्याच्या चांगल्या कार्यावर अवलंबून असतो. /लोकशाहीर अण्णाभाऊ साठे व लोककवी वामनदादा कर्डक यांच्या संयुक्त जयंती निमित्त शाहीर लोककला संमेलनामध्ये सन्मानित उद्योजक सागर भिसे साहेब यांचे अभिनंदन आणि शुभेच्छा. समाजातल्या सर्व स्तरातील लोकांसाठी, त्यांच्या हक्कांसाठी आणि सन्मानासाठी, आयुष्यभर संघर्ष करणाऱ्या महान व्यक्तिमत्त्वांच्या विचारांना पुन्हा एकदा जागृत करण्याचं काम केल्याबद्दल त्यांचे विशेष आभार.

पत्रकारास शिवीगाळ व मारहाण प्रकरणी शिष्टमंडळाची पोलीस अधीक्षकांकडे धाव

अहिल्यानगर । प्रतिनिधी

शहरातील पत्रकार शब्बीर सय्यद यांना कोतवाली पोलीस स्टेशनचे डीबी इंचार्ज पोलीस अधिकारी गणेश देशमुख यांनी शिवीगाळ, मारहाण व धमकी दिल्याच्या घटनेने पत्रकार वर्गात तीव्र संतापाची लाट उसळली आहे. या प्रकरणाचा निषेध नोंदवून पत्रकारांच्या शिष्टमंडळाने पोलीस अधीक्षक सोमनाथ घार्गे यांची भेट घेऊन निवेदन सादर केले.

निवेदनात म्हटले आहे की, शब्बीर सय्यद हे रात्री घरी जात असताना कोतवाली पोलिसांची गाडी अतिवेगाने पोलीस ठाण्यात शिरली. काही गंभीर घटना घडली असावी असा संशय आल्याने सय्यद यांनी चौकशी केली. त्यावर अधिकारी गणेश देशमुख यांनी आक्रमक होत तू मला विचारणारा कोण? असे अपमानास्पद शब्द उच्चारले. पत्रकार असल्याचे सांगितल्यावर त्यांनी सय्यद यांना शिवीगाळ केली, कॉलर पकडून ठाणे अंमलदारासमोर मारहाण केली तसेच

अपमानास्पद वागणूक दिली. सय्यद यांनी विरोध केल्यावर देशमुख यांनी पुन्हा शिवीगाळ केली, ओळखपत्र मागवूनही नाकारले, मोबाईल हिसकावून घेतला व ३५३ कलमाखाली गुन्हा दाखल करण्याची धमकी दिली. मोबाईल व ओळखपत्र परत करतानाही अपमानास्पद शब्दांत धमकावत परत दिसल्यास गुन्हा दाखल करण्याची धमकी दिल्याचे सय्यद यांनी सांगितले. या घटनेचा निषेध व्यक्त करत पत्रकार

शिष्टमंडळाने पोलीस अधीक्षक सोमनाथ घार्गे यांना निवेदन दिले. यावेळी पत्रकार विठ्ठल लांडगे, सुभाष चिंदे, साहेबराव कोकणे, शब्बीर सय्यद, अण्णासाहेब नवथर, सूर्यकांत नेटके, आफताब शेख, बाबा ढाकणे, अझर सय्यद, मुंतजीर शेख आदी उपस्थित होते. पोलीस अधीक्षक सोमनाथ घार्गे यांनी आश्वासन दिले आहे की लवकरात लवकर कारवाई करण्यात येईल.

पंतप्रधान मोदींकडून देशभक्तीचा व्यापार ठाकरेंचा भारत-पाक सामन्यावर संताप

उद्या मोदींना राज्यातील 'हर घरसे सिंदूर' पाठवणार

मुंबई (वृत्तसंस्था)-शिवसेना उद्धव बाळासाहेब ठाकरे पक्षाचे पक्षप्रमुख उद्धव ठाकरे यांनी शनिवारी भारत-पाक क्रिकेट सामन्यावरून केंद्रातील नरेंद्र मोदी सरकारवर तिखट हल्ला चढवला. पहलगाम हल्ल्यात बळी गेलेल्या भारतीयांचे रक्त अजून सुकले नाही. त्यांचे घाव भरले नाहीत. पण त्यानंतरही केंद्र सरकार पाकशी क्रिकेट खेळून देशभक्तीचा व्यापार करत आहे, असे ते म्हणाले.

उद्धव ठाकरे शनिवारी दुपारी पत्रकारांशी संवाद साधताना म्हणाले, आज एका उद्दिष्ट भावनेतून व विषम मनाने मी तुमच्याशी बोलत आहे. उद्या अबूधाबीत भारत-पाक क्रिकेट सामना आहे. अजूनही पहलगाम हल्ल्यात बळी गेलेल्या भारतीयांचे रक्त सुकले नाहीत. त्यांचे घाव भरले नाहीत. त्यानंतर भारतीयाना वाटले होते की, आपण आता पाकला जागेवर

ठेवणार नाही. त्याचे दोन-तीन तुकडे करून टाकू. त्या दृष्टीने एक चढाई व युद्धही केले गेले. त्याला ऑपरेशन सिंदूर असे नाव ठेवण्यात आले. मधल्या काळात आपल्या संरक्षणमंत्र्यांनी हे ऑपरेशन अजूनही सुरु असल्याचे सांगितले. एकूणच ते जे काही वातावरण होते, ते आपल्यासाठी नव्हते. कारण, काही दिवसांनी किंवा वर्षांनी पाक आपल्या देशात अतिरेकी हल्ले करतो. त्यावेळी आपण सर्वजण जागे होतो. सरकारही चवताळून उठतो. आपले सैनिक दरवेळी शौर्य गाजवतात. यावेळी तर आपण पाक पादाक्रांत करत असल्याचे चित्र होते. आपल्या सैनिकांनी शौर्याची पराकाष्ठा केली होती. पण अचानक अमेरिकन अध्यक्ष डोनाल्ड ट्रम्प यांनी युद्ध थांबवल्याची घोषणा केली. व्यापारासाठी युद्ध थांबवल्याचे ते

म्हणाले. त्याच सुमारास भालाफेकीत भारताचे नाव उज्वल करणाऱ्या नीरज चौप्राने एका पाकिस्तानी प्रशिक्षकाला भारत भेटीचे निमंत्रण दिले होते. तो प्रशिक्षक आला नाही. पण त्या नीरज चौप्राने अंधभक्तींनी देशद्रोही असल्याची टीका केली होती. त्यावेळी त्याच्यावर काय बेतले असेल त्याची मला कल्पनाही करवत नाही. पण आता आपण ज्या पाकबरोबर युद्ध पुकारले होते, त्याच पाकशी उद्या क्रिकेट खेळणार आहोत. आज असे अचानक काय झाले? ऑपरेशन सिंदूरनंतर जगभरात मोदींनी सर्वपक्षीय शिष्टमंडळ पाठवले होते. त्यातून भारताची लढाई पाक पुरस्कृत दहशतवादाशी असल्याचा संदेश दिला होता. आता त्यांना नेमके काय झाले? ही देशभक्तीची थड्डा आहे. थड्डाच नव्हे तर देशभक्तीचा हा व्यापार आहे, असे उद्धव ठाकरे म्हणाले.

स्वारगेट मेट्रो स्टेशनची मंत्री पाटलांकडून पाहणी

पुणे (वृत्तसंस्था)-आगामी काळात स्वारगेट मेट्रो स्थानक हे सर्वसामान्य पुणेकरांना प्रवाशांना प्रवासासोबतच; कॉर्पोरेटसाठी मल्टीमॉडेल हब देखील ठरेल, असा विश्वास राज्याचे उच्च व तंत्रशिक्षण मंत्री चंद्रकांतदादा पाटील यांनी व्यक्त केला. पाटील यांनी स्वारगेट मेट्रो स्थानकास भेट देऊन; स्थानकाच्या आराखड्याचा सविस्तर आढावा घेतला. यावेळी महामेट्रोचे व्यवस्थापकीय संचालक श्रावण हर्डाकर, संचालक अतुल गाडगीळ, संचालन व प्रणालीचे संचालक विनोदकुमार अग्रवाल यांच्यासह अधिकारी आणि कर्मचारी उपस्थित होते. चंद्रकांत पाटील म्हणाले की, स्वारगेट बस स्थानक हे पुण्यातील सर्वात व्यस्त बस स्थानक आहे. राज्याच्या कानाकोपऱ्यातून असंख्य नागरिक पुण्यात येण्यासाठी स्वारगेट बसस्थानकाचा वापर करतात. यापूर्वी स्वारगेटला आलेला प्रवाशाला आपल्या इच्छित स्थळी पोहोचण्यासाठी पीएमपीएमएल किंवा खासगी वाहनांचा आधार घ्यावा लागत होता. मात्र, पुण्याच्या उदरगत तयार झालेले मेट्रो स्टेशनला आताच उत्स्फूर्त प्रतिसाद मिळत आहे. ते पुढे म्हणाले की, स्वारगेट मेट्रो स्थानकाचा आराखडा अतिशय भव्य स्वरूपाचा

आहे. हे स्टेशन एका मोठ्या मल्टीमॉडेल हबमध्ये विकसित केले जात आहे, ज्यामुळे विविध वाहतूक सेवांचे एकत्रीकरण होणार आहे. त्यामुळे आगामी काळात कॉर्पोरेटसाठी देखील प्रमुख आकर्षणाचे केंद्र ठरेल, असा विश्वास त्यांनी यावेळी व्यक्त केला.

वैजापूर तालुक्यात कायदेविषयक माहिती देण्यासाठी फिरते लोक अदालत आयोजित

वैजापूर । प्रतिनिधी

कायदेविषयक माहिती देण्यासाठी आणि लोकांना मार्गदर्शन करण्यासाठी फिरते लोक अदालत आयोजित करण्यात आली. तालुक्यातील जाबरागाव, चिंचडगाव आणि चोरवाघलगाव येथील ग्रामसभेत ही लोक अदालत विधी सेवा समिती तसेच जिल्हा वकील संघ, वैजापूर यांच्या संयुक्त विद्यमाने गुरुवारी (दि. ११) आयोजित करण्यात आली. अतिरिक्त जिल्हा व सत्र

न्यायाधीश व विधी सेवा समिती अध्यक्ष श्रीमती एस. के. उपाध्याय यांच्या मार्गदर्शनाखाली व दिवाणी व फौजदारी न्यायाधीश एन.एस. काळे यांच्या अध्यक्षतेखाली ही लोक अदालत घेण्यात आली. फिरते लोक अदालत व्हॅनचे उद्घाटन जिल्हा न्यायाधीश व विधी सेवा समिती अध्यक्ष श्रीमती एस. के. उपाध्याय यांनी केली. यावेळी तदर्थ जिल्हा न्यायाधीश एल.जी. पाचळे, दिवाणी न्यायाधीश ए. बी. शेख, न्यायाधीश डी.एस.

पिसाळ, न्यायाधीश एस. के. खान, न्यायाधीश एम.एस. बेंद्रे, तसेच वकील संघाचे अध्यक्ष अँड महेश कदम उपस्थित होते. व्हॅनच्या माध्यमातून न्यायाधीश एन.एस. काळे यांनी लोकांना लोक अदालत काय आहे, ती कशी कार्य करते आणि नागरिकांना जलद व खर्च वाचवून न्याय मिळवण्याची प्रक्रिया कशी आहे, याची माहिती दिली. तसेच वकील संघाचे ज्येष्ठ सदस्य अँड सोपान पवार यांनी मोटार वाहन कायद्यातील

तरतुदी व दंड रकमेबाबत माहिती दिली, तसेच ई-चलनाद्वारे दंड भरल्यास दंड कमी होण्याची सोय दर्शविली. अँड ज्ञानेश्वर डगाळे यांनी महिला संरक्षण कायदा व वृद्ध व्यक्तींवरील कायद्यांची माहिती दिली. याशिवाय अँड नवनाथ गायकवाड, अँड अ.शोका सोनवणे, अँड ज्ञानेश्वर वरपे, अँड बाबासाहेब अढांगळे यांनी नागरिकांचे हक्क व अधिकार याविषयी मार्गदर्शन केले. अँड शुभम शिंदे, अँड शुभम ठोंबरे, हेड कॉन्स्टेबल किसन

गवळी, मनोज कुलकर्णी, न्यायालयीन कर्मचारी अनिल साळवे, विजय सोनवणे व स्वच्छता कर्मचारी हुसेन भाई यांनीही या कार्यक्रमात सहभाग घेतला. वकील संघाचे अध्यक्ष अँड महेश कदम यांनी कार्यक्रमाची प्रास्ताविक भूमिका सादर केली. या फिरते लोक अदालत कार्यक्रमात मोठ्या संख्येने ग्रामस्थ उपस्थित होते आणि त्यांनी कायदेशीर माहिती मिळवून न्याय प्रक्रियेबाबत मार्गदर्शन घेतले.

